

Rystende møter

FOTO: NGUNN ERIKSEN

Shatila 2018: Volden tar aldri slutt. Da Fagforbundet var i flyktningleiren demonstrerte barn mot vold og våpen, etter at to fedre ble drept noen dager før.

Prekært i Libanon: Fagforbundets Palestina-ambassadører har vært i flere flyktningleirer. FNs hjelpeorganisasjon for palestinere sier de går tomme for penger i mai. Norge og USA har minsket støtten. Hvis ikke det internasjonale samfunnet stiller opp betyr det kutt i skole- og helsetilbud, og i verste fall kuttes støtte til husleie og mat. **Side 4-5**

Tariff for alle penga

Fagforbundet har det travelt om dagen. Vi er part i 70 tariffavtaler. Forhandlingene er godt i gang og kan følges på fagforbundet.no/tariff og på facebook.

Side 3

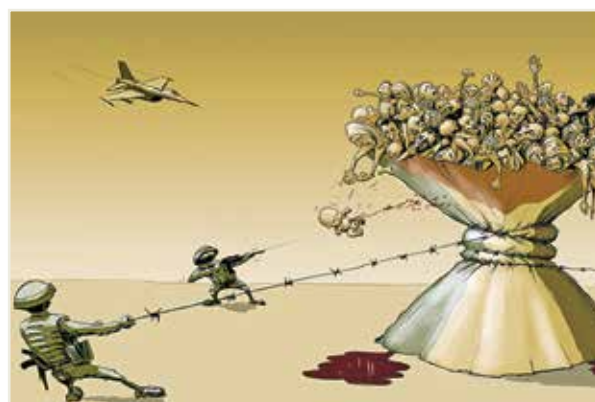

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Solidaritet – viktigere nå

Det er en trøtthet rundt Palestina-spørsmålet, skriver generalsekretær Westrin fra Norsk Folkehjelp. – Derfor er Fagforbundets utrettelige arbeid uvurdelig.

Side 6

ILL.: BÅRD SKARRA

Pedagognorm – hva betyr det?

Fagforbundet ønsker ny pedagognorm velkommen. I utgangspunktet skal den ikke føre til oppsigelser av annet personale. Arbeidsmiljøloven gjelder.

Side 7

ILL.FOTO: FAGFORBUNDET

Drømmer om økonomisk uavhengighet

Utdanning gir håp for Najwa Boushnack (23 år), som går på skole i flyktningleiren Mar Elias i Beirut.

Hun utdanner seg i bedrift og ledelse gjennom Youth for development (YFD), en av samarbeidspartnerne til Norsk Folkehjelp. Siden en rekke yrker er stengt for palestinerne satses det mye på fagutdanning.

– Planen er å fullføre utdanninga ved å studere Human Resource Management på universitetet, sier Najwa.

På flukt flere ganger

Hun er tredje generasjon flyktning, født og oppvokst i Dbayeh camp utenfor Beirut. Hennes bestefar er opprinnelig fra Bosnia, og flyktet til Palestina etter andre verdenskrig. Etter opprettelsen av Israel måtte han flykte igjen.

Najwas familie er blant heldige. De bor i et bra hus i forhold til andre, og to av søstrene hennes jobber.

– Det er ikke lett, men det er heller ikke ille. Mange familier bor i hus som

FOTO: ARE STRANDEN, NORSK FOLKEHJELP

Student: Najwa Boushnack, 23 år, drømmer om jobb og økonomisk uavhengighet.

egentlig er helt ubeboelige, forteller Najwa.

Ville bli jordmor

Arbeidsledigheten er stor blant de palestinske flyktningene, og hvis de har jobb er det dårlige jobber med lav lønn. Najwas store drøm er å oppnå økonomisk uavhengighet slik at hun kan hjelpe familien sin.

– Jeg skulle ønske faren min kunne pensjonere seg, han har jobbet nok i livet sitt og er syk.

Da Najwa var liten drømte hun om å bli jordmor, ett av mange yrker som er stengt for palestinere.

– Jeg vokste opp og skjønte at det kan jeg ikke. Jeg tror det er større sjanse for at vi får komme tilbake til Palestina enn at vi får samme rettigheter som andre her i Libanon, sier Najwa Boushnack.

FOTO: FAGFORBUNDET

Lønn for strevet: Helene Harsvik Skeibrok, leder av Fagforbundet Hedmark og Anders Kollman-Dæhlien, leder av Yrkessesjonen samferdsel og teknisk har jobba hardt for å få renovasjonen tilbake til egen regi.

SIRKULA IKS tar transport av husholdningsavfall tilbake i egen regi

18. september 2017 gikk RenoNorden konkurs. SIRKULA IKS (Ringsaker, Hamar, Stange, Løten) valgte å inngå en midlertidig kontrakt med Nortransport a/s, som hadde hatt kontrakten før RenoNorden tok over. Rett før påske 2018 vedtok representantskapet i SIRKULA IKS å overta transporten i egen regi.

Bak dette vedtaket ligger et stort stykke arbeid fra Fagforbundets side. Anders Kollmar-Dæhlien, leder Yrkessesjonen samferdsel og teknisk, Hedmark, sier at den siste måneden før vedtak var ekstremt intensiv. Han understreker at det likevel var det langsiktige arbeidet som har vært viktigst.

Politisk påvirkning

– Politisk påvirkning, og det fagligpolitiske samarbeidet har vært avgjørende. Vi har arbeidet systematisk og langsiktig sammen med Arbeiderpartiet og andre samarbeidspartier. Men vi har også arbeidet opp mot alle politiske partier som sitter i representantskapet. Høyre stemte for egenregi, forteller Anders Kollmar-Dæhlien.

– Det å snakke med politikere over tid er viktig, framhever Anders Kollmar-Dæhlien.

Brukte media for å lykkes

Han forteller videre at de også brukt media aktivt. De har fått på trykk flere leserinnlegg. SIRKULA-saken ble en stor mediasak i lokalpressen.

– Vi ble intervjuet flere ganger og fikk lov å kommentere saken i forkant av representantskapet, sier Kollmar-Dæhlien.

Helene Harsvik Skeibrok, leder i Fagforbundet Hedmark, er opptatt av at de tok hele organisasjonen i bruk. Alle fra plasstilvalgte, lokale fagforeninger, forbundsregion og det sentrale støtteapparat.

Begge de tillitsvalgte er enige om at det å ha blitt synlige gjennom media har vært viktig. De legger også vekt på at strategien de valgte, og timingen de hadde for ulike utspill, stemte godt.

Hele organisasjonen er styrket

– I arbeidet for å sikre egenregi har forbundsregionen tatt i bruk store deler av sitt kontaktnett og dette har vært viktig for å nå målet, understreker Harsvik Skeibrok.

– Kampen om SIRKULA IKS har styrket organisasjonen, vist fram Fagforbundet, og vi har utviklet tillitsvalgsrollen. Det har vært en krevende prosess, sier Harsvik Skeibrok og Kollmar-Dæhlien. Begge synes det også har vært morsom og lærerik.

– Vi er stolte over det vi har fått til og tror at våre erfaringer også kan komme andre til gode, sier de to tillitsvalgte fra Hedmark.

OMSTILLINGSENHETEN

FOTO: MARIANNE BILLING

Duefengsel: Gatekunst i Beddawi-leiren i Tripoli

Muhammed styrer lys og lyd

Muhammed Mustapha, 19 år, er med og arrangerer «Klassequiz» for tv-seere i flyktningleirene. Han styrer lyd, lys og bilde.

Det har han lært i Arab Palestinian Culture Club, et av prosjektene Fagforbundet støtter gjennom «Unge Kan». Muhammed bor i Beddawi-leiren ved Tripoli, mot grensen til Libya. Han studerer for å bli byggingeniør ved Beirut Arab University, men det er vanskelig å få jobb.

Som palestiner har han ikke rett til statsborgerskap, ikke stemmerett, kan ikke eie bolig, og har ingen rett til jobb i minst 38 yrker, blant annet lege og advokat.

Utdanning og kultur

– Drømmen min er å få jobb i et stort firma, men det er veldig vanskelig. Den eldste broren min, Tariq, er utdannet maskintekniker og har fremdeles ikke jobb.

FOTO: INGUUNN ERIKSEN

Ingen fritid: Muhammed Mustapha har vært med i APCC i to år og bruker all sin tid med de andre ungdommene på å lære om Palestinsk historie og delta i kulturelle, faglige og sosiale aktiviteter.

Muhammeds høyeste ønske om å dra tilbake til byen der familien kom fra, Safed, i Galilea.

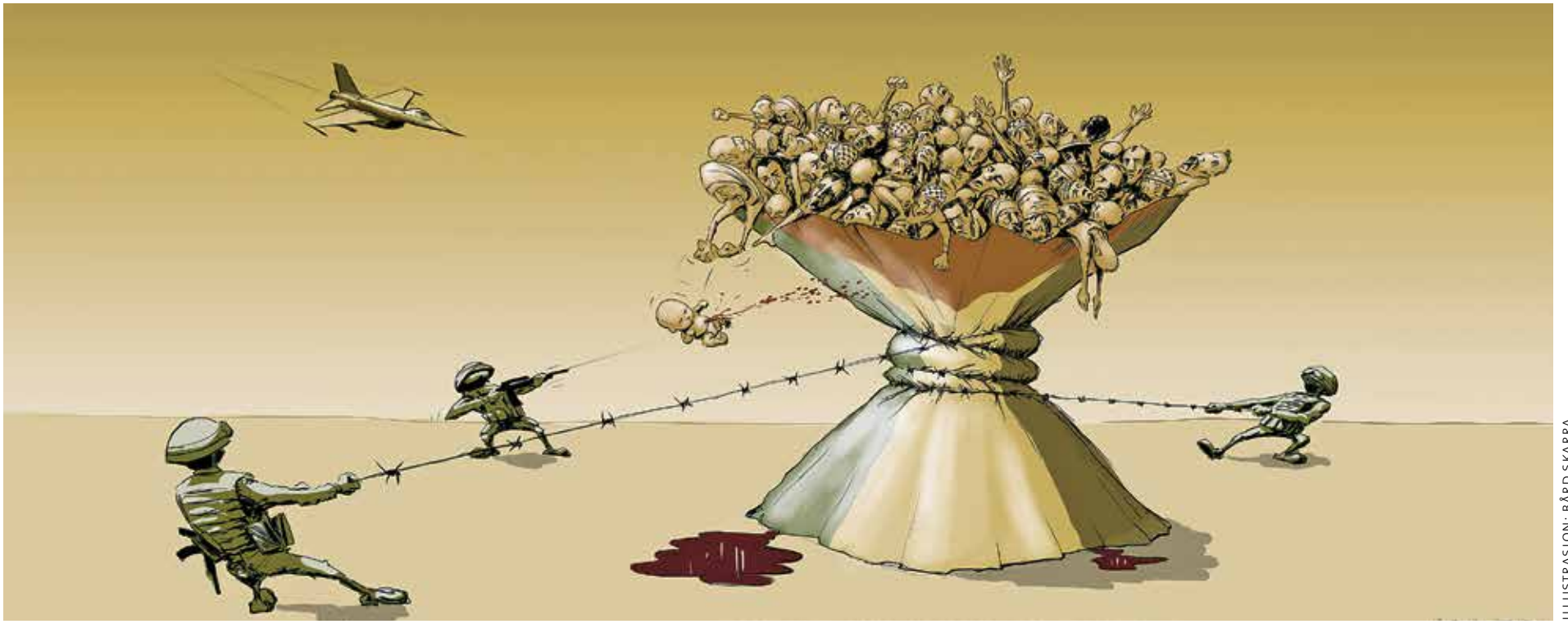
– Det skal vi få til gjennom utdanning og kultur. Det er viktig å sette seg inn i hvordan fienden tenker. Vi vet at israelerne er svake. Det som har blitt tatt med makt skal tas tilbake med makt, sier Muhammed.

FOTO: ARE STRANDEN, NORSK FOLKEHJELP

Klassequiz: Jentene fra Beddawi vant kunnskapskonkurransen mot guttene fra en annen skole i Tripoli.

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: BÅRD SKARRA

FOTO: NORSK FOLKEHJELP

HENRIETTE WESTHRIN,
generalsekretær i Norsk
Folkehjelp

KOMMENTAREN

Solidaritet viktigere enn noen gang

– **Folk her i Gaza** ser bare en svart tunnel nå, uten noe lys i enden. Det sa Norsk Folkehjelps landdirektør i Gaza til Klassekampen nylig. Da hun kom til Gaza for to år siden ble hun overasket over livsgleden blant folk, men den finner hun ikke igjen lenger, forteller hun.

Okkupasjonen av Palestina har vart i over femti år. Norsk Folkehjelp har jobbet i Gaza og med palestinske flyktninger i Libanon siden 1980-tallet. Bare siden 2009 har Gaza vært utsatt for to brutale kriger. Befolkningen lider fortsatt under følgene av store materielle skader og stort antall drepte. I tillegg advarer FN at blokaden av Gaza vil gjøre området ulevelig i 2020.

Og 2018 har kommet med flere brutale nyheter: USA har kuttet dramatisk i støtten til UNRWA – FNs organisasjon for palestinske flyktninger. I mars møtte jeg direktøren for UNRWA i Libanon – det var en mann dypt preget av alvor. Dersom organisasjonen ikke finner nye donorer – vil de måtte stenge skoler og matrasjonene vil bli mindre – dette vil skje både i Gaza og i flyktningleirene i Libanon. Påsken ble en ny tid med store uroligheter.

Til tross for alt dette, er det en trøtthet rundt Palestina-spørsmålet. Selv om det kan virke som om palestinerne stadig står nærmere avgrunnen, har problemene vedvart så lenge at både medier og politikere går lei.

Desto viktigere at det er noen som aldri gir seg – noen som aldri slutter å løfte palestineres sak i pressen og ovenfor politikere. Det gjør Norsk Folkehjelp og Fagforbundet.

I 2009 etablerte Fagforbundet og Norsk Folkehjelp et langsiktig samarbeid om politisk påvirkningsarbeid, engasjement blant tillitsvalgte og medlemmer i Fagforbundet og økonomisk støtte til Palestina og Libanon. I 2018 signerte vi en ny avtale for fire år.

Da jeg nylig besøkte Libanon fikk jeg selv se hvor viktig denne støtten er. Jeg møtte unge mennesker som hadde fått yrkesopplæring – som fotografer, grafiske designere, frisører i arbeid med symaskin. Alle hadde nå en liten inntekt de kunne leve av.

Internasjonalt press gjennom underskriftskampanjer og mediedekning har påvirkningskraft. Og når norsk fagbevegelse er til stede på internasjonale møter og kaller fagforeningsmedlemmer for menneskerettighetsforkjempere – i stedet for terrorister – som andre myndigheter kaller dem – vekker det oppsikt. Vi løfter dem opp og gir dem et ansikt. Moralsk støtte gir dem troa på at de har en sjanse mot overmakta. Sammen har vi styrke til å påvirke.

OSS dommen har falt

Viktig seier for deltidsansatte i helsesektoren

Arbeidsgiverforeningen Spekter kan ikke endre minstegrensen i de tariffestede pensjonsordningene i helseforetakene uten å forhandle med LO Stat.

I 2016 endret Spekter den nedre grensen for å melde ansatte inn i pensjonsordningen i helseforetakene fra 14 timer i uken i gjennomsnitt til en stillingsandel på 20 prosent. LO Stat mente dette var brudd på tariffavtalen og tok ut stevning.

5. mars kom dommen fra Arbeidsretten: Endringen av minstegrensen til 20 prosent innebærer tariffbrudd.

Dommen er viktig for titusenvise av ansatte som jobber deltid i små stillinger.

Dette gjelder for mange av Fagforbundets medlemmer som har fast deltid under 20 prosent stilling, og som sliter med å få høyere stillingsprosent.

Sakens bakgrunn

Bakgrunnen for at Spekter ensidig endret grensen for medlemskap i tjenestepensjonsordningene var en tilsvarende reduksjon i vilkåret for medlemskap i de lovbestemte tjenestepensjonsordningene med virkning fra 1. april 2016.

Dette gjaldt:

- lov om statens pensjonskasse
- lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet
- lov om pensjonsordning for sykepleiere

Omkring 40 prosent av de ansatte innenfor det aktuelle tariffområdet, Helsefor etak, er omfattet av de lovbestemte tjenestepensjonsordningene og av en grense for medlemskap på 20 prosent.

LO Stat anførte:

Grensen på 20 prosent for medlemskap i den tariffestede pensjonsordningen er

ugyldig. Det gjøres prinsipielt gjeldende at grensen er i strid med diskrimineringsreglene. Den innebærer ulovlig diskriminering av arbeidstaker som arbeider deltid, og den er i strid med forbudet mot indirekte diskriminering av kvinner siden en større andel kvinner enn menn arbeider deltid. Subsidiært gjøres det gjeldende at den ensidige fastsettelsen av grensen innebærer et tariffbrudd, og at den er ugyldig også på dette grunnlag.

Arbeidsretten av slo å behandle LO Stats påstand om at grensen på 20 prosent er i strid med diskrimineringsreglene, siden en større andel kvinner enn menn jobber deltid. Retten mente at dette spørsmålet hører inn under de alminnelige domstolene, ikke Arbeidsretten.

Må forhandle

Dommen innebærer at LO Stat og Spekter må forhandle om spørsmålet.

Minstegrensen for innmelding i de ulike pensjonsordningene er et strids-spørsmål som har vært oppe i Arbeidsretten flere ganger tidligere.

I 2013 konkluderte Arbeidsretten med

at KS sin grense på 14 timer i gjennomsnittlig arbeidstid per uke for medlemskap i pensjonsordningen var i strid med forbudet mot diskriminering av deltidsansatte. Det ble lagt vekt på at tjenestepensjon er et viktig gode og at ordningen er gunstig. Retten fant ingen saklig grunn til slik diskriminering i dette tilfellet. Likevel tok det lang tid før andre tariffområder i offentlig sektor fulgte KS.

Rett til uførepensjon

Offentlig tjenestepensjon omfatter i tillegg til alderspensjon viktige ytelser som uførepensjon, etterlattepensjon og barnepensjon. Dette er viktig fordi folketrygden bare gir rett til uførepensjon ved uføregrad på 50 prosent eller mer, mens det i offentlig tjenestepensjon er det grense på 20 prosent.

MARIANNE BILLING

Flere gutter søker tradisjonelle jentefag

Utdanningsdirektoratet melder at det som før, er store forskjeller i søkemønsteret til gutter og jenter. De tradisjonelt mannsdominerte programmene fortsetter å være det, men det er en positiv utvikling i noen fag.

Gutter dominerer blant søkere til bygg- og anleggsteknikk, elektrofag og teknikk og industriell produksjon. Kjønnsforskjellen er stabil.

Det er flest jenter som søker design og håndverk, og helse- og oppvekstfag. Her har andelen gutter økt de siste ti åra. Fra 2008 til 2018 har andelen av søkerne til helse- og oppvekstfag som er gutter økt fra 11 til 22

prosent. I design og håndverk har økningen vært fra 9 til 27 prosent.

Temadag om personvern

Yrkesseksjonene i Hordaland (Bergen brannkorps forening) arrangerte i februar en fagdag om nye regler for personvernopplysninger.

Temaet var så populært, at arrangementet kunne telle hele 155 deltakere.

Foreleser og faglig ansvarlig var advokat Kurt Bjørnnes. Det ble gjort rede for de mest sentrale av de nye reglene om personopplysninger som følge av EUs persondataforordning som skal gjelde fra mai 2018.

Norske barnehager – dårlig ut i undersøkelse

Forskere ved OsloMet (Høgskolen i Oslo og Akershus) har i en ny undersøkelse om kvaliteten i barnehager kommet fram til at norske barnehager er dårligere enn blant annet engelske.

Ifølge Viten og Praxis er forskerne Elisabeth Bjørnstad og Ellen Os ved barnhagelærerutdanninga ved OsloMet skuffet over funnene.

Norske barnehager skårer lavt på personlig omsorg, aktiviteter og rom og møbler, på grunn av hygiene, sikkerhet og materiell. Engelske barnehager har de siste årene dratt fra andre europeiske land på grunn av økt satsing på opplæring av barnehagepersonalet.

Metoden for undersøkelsen, ITERS-R, er diskutert og er, ifølge forsker Ellen Os, dårlig på å måle samspill. Men den gir en indikator på hva som skal til for å øke kvaliteten. Forskeren selv mener at bedringer kunne kommet med økt bemanning i barnehagene, både når det gjelder sikkerhet og hygiene.

Verdien av persondata

Data om våre vaner, interesser, hvor vi til enhver tid befinner oss eller hvordan det står til med helsa vår er en verdifull ressurs for selskap som vet å benytte seg av denne informasjonen.

De utvikler stadig flere tjenester og produkter ved hjelp av persondata. «Big Data» er dessuten mer og mer ettertraktet som en slags vare i internasjonale forhandlinger.

Handelskampanjen tok opp dette på en konferanse i Fagforbundets lokaler i mars:

- Er personvern godt nok i dag?
- Hvem skal eie dataene? Kan vi kreve deling av data?
- Er offentlig datalagring veien å gå?
- Hva er Norges strategi for digital industrialisering?

Forlikavtale

Norsk Folkehjelp har inngått forlikavtale med amerikanske myndigheter.

Amerikanske myndigheter hevder at Norsk Folkehjelp har brutt med ett av vilkårene knyttet til en avtale inngått med USAID i 2012.

USAID gir pengestøtte bare til prosjekter og land som ikke står på USAs forbudsliste. Dette trodde Norsk Folkehjelp gjaldt den konkrete bruken av USAID-midler og ikke Norsk Folkehjelps arbeid generelt.

Norsk Folkehjelp har støttet hjelpearbeid i Iran og Gaza, som står på USAs forbudsliste, men disse prosjektene har blitt finansiert av blant annet Norsk Hydro og Norad og ikke ved hjelp av USAID-midler.

For å unngå videre misforståelser rundt fortolkningen av avtalen, bruk av kostbar tid og en eventuell sak i det amerikanske retts-systemet, har Norsk Folkehjelp sagt seg villig til å betale forlikbeløpet på over 2 millioner amerikanske dollar.

Generalsekretær Henriette Westhrin i Norsk Folkehjelp sier at kravet er urimelig, men nå er det aller viktigst å kunne fokusere videre på arbeidet for en tryggere og mer rettferdig verden.

Norsk Folkehjelp

Fagforbundet siden sist

■ Uravstemningen om det anbefalte forslaget til ny tjenestepensjon har frist for avslutning av avstemningen 15. mai klokken 16.00. Denne fristen gjelder alle fagforeninger som skal ha avstemning i LO, YS og Unio.

■ Meklingen mellom LO Stat/Nettbuss og Spekter. Bussbransjeavtalen i Spekter er fortsatt lik bussbransjeavtalen i NHO. Frist for uravstemningen er den samme som for LO-NHO-oppgjøret, 26. april.

■ Teateroverenskomsten ferdigforhandlet: Alle trinn på A-lønnsregulativet økes med 14.900,- i et generelt krone-t tillegg. Partene er enige om å avklare tallgrunnlaget for forhandlingene, inklusive lønnsmassen. Stillingsbetegnelse og lønn skal gjennomgås for Fagforbundets medlemmer.

■ Systematisk verving på hudpleiesalonger i Bergen gir resultater. Det første kravet om å opprette tariffavtale for hudpleiere er sendt fra Fagforbundet Åsane til kompetansesenteret i Bergen.

■ Fagforbundet i Bærum varsler om represalier fra ledere i kommunen mot ansatte som kontakter fagforeningen. - Dette er fagforeningsknusing, sier leder Bjørn M. Johnsen.

■ Fagforbundet Hareid ber om at kommunen ikke fornyar avtalen om innleie av vikartjenester i helse og omsorg fra blant annet Orange Helse AS. Kontrakten går ut i april 2018 og etter det Fagforbundet veit, så har ikke kommunen brukt disse vikartjenestene.

■ Fagforbundet Kragerø oppfordrer til å bekjempe sentraliseringen. Sykehus, fødetilbud, ambulanse, politi, rettsinstanser og skattekontor blir lagt ned eller slått sammen. I tillegg blir kommuner og fylker, i all hovedsak ved tvang, slått sammen.

■ Endringen av Arbeidsmiljøloven som åpnet for flere midlertidige ansettelser skapte ikke flere jobber. Derimot økte andelen usikre stillinger, viser ny ISF-rapport.

■ Fagforbundet Nes liker pedagognormen som innføres i barnehagene 1. august, men er uenig med Norlandia og Læringsverkstedet som vil si opp barne- og ungdomsarbeidere med fagbrev og beholde assistentene til fordel for å ansette flere pedagoger.

■ Per 20. april 2018 har Fagforbundet 361 849 medlemmer – 223 611 er yrkesaktive.

oss faglig kokebok

Mister noen jobben med ny pedagognorm i barnehagen?

Det har vært usikkerhet blant medlemmene knyttet til innføringen av pedagognorm i barnehagen høsten 2018.

Fagforbundet har hilst en pedagognorm for barnehagen velkommen. Vi mener likevel den burde vært behandlet sammen med en bemanningsnorm. Det er viktig fordi vi ønsker økt bemanning i barnehagene totalt sett.

Ingen stor endring

I utgangspunktet er det ikke sånn at pedagognormen skal føre til oppsigelser. Pedagogtettetheten i barnehagene er allerede på rundt 42 prosent, og pedagog-

normen har et mål på 43 prosent. Pedagognormen betyr med andre ord ingen radikal endring.

Kapittel 15 i arbeidsmiljøloven regulerer alle forhold i forbindelse med opphør og endring av et arbeidsforhold, både i kommunale og private barnehager. I tillegg har de fleste barnehager også en tariffavtale.

Vernet av Arbeidsmiljøloven

Arbeidsmiljøloven sikrer arbeidstakere fra usaklig oppsigelse. Innføringen av en ny norm er i utgangspunktet ikke alene grunn for saklig oppsigelse. Arbeidsgiver skal i en slik prosess først se på egen organisering for å hindre oppsigelser. Dessuten ligger det overgangsordninger i loven som kan brukes slik at arbeidsgiver unngår oppsigelse.

Det er satt av tilskudd til etter- og videreutdanning av ansatte slik at målene i pedagognormen kan nås ved å gi de ansatte nødvendig kompetanse.

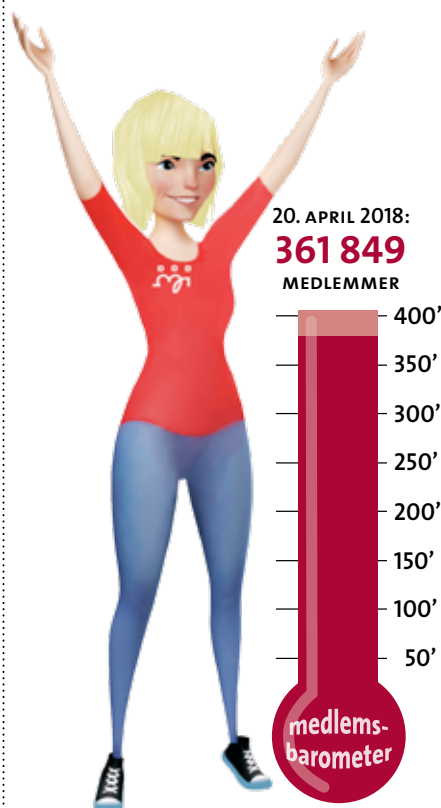
Fagorganisering gir trygghet

Det vil likevel være sånn at hver sak må vurderes for seg. Medlemmer som er utrygge må ta kontakt med sine tillitsvalgte. Hvis du som tillitsvalgt får henvendelser fra et medlem som har mistet, eller fått varsel om å miste jobben med innføringen av pedagognormen som begrunnelse, skal du ta kontakt med fagforeninga og kompetansesenteret ditt, som skal håndtere alle oppsigelsessaker.

Det er viktig at Fagforbundets tillitsvalgte har god dialog med arbeidsgiver og barnehagestyrer, og at dere sammen følger de retningslinjer som gjelder innenfor det enkelte tariffområde og arbeidsmiljøloven.

Like viktig er det å ha god dialog med lokal fagforening og kompetansesenter. Er du i tvil når nye avtaler eller nye ansettelseskontrakter skal undertegnes, ta kontakt med kompetansesenteret ditt.

NILS FREDRIK HANSEN

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet

OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no

ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no

FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no

marianne.billing@fagforbundet.no

birgit.dannenberg@fagforbundet.no

geirmund.jor@fagforbundet.no

LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 20. april 2018

min hverdag

oss@fagforbundet.no

I Jerusalem: – Jeg har fått mye ut av det å løpe, møtt folk og fått mange gode opplevelser. Joggeskoa er alltid med når jeg er ute og reiser, forteller den tillitsvalgte i Fagforbundet Sykehuset Østfold.

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Lars Hox

Portøren, nestlederen og kassereren Lars Hox er i Midtøsten for å løpe Palestine Marathon for tredje gang. Et løp som starter og ender i Betlehem. Han og gjengen hans har reist helt fra Fredrikstad. Nå bor de noen dager i Jerusalem, før de reiser videre til Betlehem.

– Det var broren min som inviterte meg med hit første gangen. Jeg sa ja, fordi jeg ville lære mer om Palestina-konflikten. Hvis du diskuterer dette hjemme, så blir du fort stempla som ekstremist dersom du viser forståelse for palestinerne. Det er vanskelig å møte religiøse argumenter som at jødene har fått landet av Gud, eller diskutere med folk som drar fram hendelser i historien som jeg ikke kjenner til. Jeg bestemte meg for å reise og se hvordan det var her nå, og forholde meg til det.

Joggeskoaktivisten

For Lars Hox ble alt veldig klart allerede etter første gangen i Palestina. Alt han så,

opplevde og lærte ga han den selvtilliten han trengte for å mene noe om det som skjer i Midtøsten.

Han oppsummerer enkelt; et land med to folk, hvor det ene folket har alle rettigheter, og det andre folket har ingen rettigheter.

– Okkupasjon og apartheid ligger i dagen, hvis du vil se, sier joggeskoaktivisten.

Reiselederen

Nå reiser Lars Hox til Palestina som reiseleder. Han inviterer årlig med seg en gjeng, og lager et opplegg for dem som inkluderer Palestine Marathon. Han mener at ved å reise hit, snakke med folk og observere, så kan du lære mye om konflikten.

– Folk er vennlige og hyggelige i de palestinske delene i Jerusalem. De vil så gjerne bli sett og anerkjent. Et folk som blir sett kan ikke bare fordrives, sier Lars Hox.

Maratonløperen

– Idrett og løping er min form for aktivisme. Den er ikkevoldelig og vi knytter vennskapsbånd, sier den entusiastiske maratonløperen fra Fredrikstad.

Palestine Marathon startet i 2013, og arrangeres hvert år. Ca 5000 deltagere fra ca 50 land er med. Ingen løpere fra Israel. I 2013 var fem av de 700 registrerte på startlisten Israelere, på tross av at de ifølge Israelsk lov ikke kan oppholde seg på Vestbredden. Det endte med at arrangørene måtte kontakte løperne og be dem om ikke å komme, for deres egen sikkerhets skyld. Israelske myndigheter truet med å stoppe løpet.

Lars Hox er overbevist om at israelere ikke får lov å løpe Palestine Marathon og oppholde seg på Vestbredden for å hindre dialog og kommunikasjon.

KARI-SOFIE JENSEN

Lørenskogfeirerne har lik lønn for likt arbeid. Kvinneyrker lønnes generelt dårligere enn mannsyrker. I Norge tjener kvinner i gjennomsnitt 85 kroner, når en mann tjener 100.

Menn favoriseres lønnsmessig

Ferske tall viser at 78 prosent av britiske selskaper betaler menn bedre enn kvinner, og at menn fortsatt er i flertall i topplederstillingene og at de får mest når bonuser utbetales.

Britiske selskaper med mer enn 250 ansatte må etter britisk lov offentliggjøre hva de betaler sine mannlige og kvinnelige ansatte. I fjor skapte åpenheten hodebry for sjefene i BBC, som måtte forklare hvorfor den britiske tv-giganten konsekvent betaler sine mannlige profiler bedre enn sine kvinnelige.

Likelønn og likelønns-gapet

Når en diskuterer lønn og likestilling er det viktig å skille mellom begrepene likelønn og likelønns-gapet. Likelønn handler altså om lik lønn for likt arbeid, mens likelønns-gapet handler om hvor mye menn og kvinner tjener i forhold til hverandre.

I Norge for eksempel tjener kvinner i gjennomsnitt 85 kroner, når en mann tjener 100 kroner. Det betyr ikke at kvinner får lavere lønn av å gjøre den samme jobben, men at de i sum får mindre betalt.

Tilbake til Storbritannia pekes det på tre årsaker til hvorfor menn som hovedregel tjener bedre enn kvinner i løpet av yrkeskarrieren:

- Store forskjeller i omsorgsansvar
- Flere kvinner i yrker uten krav til utdanning
- Ren diskriminering

Hårreisende, men likevel virkeligheten i 2018: Kvinner verdsettes systematisk lavere enn menn, selv om kravene til utdanning, erfaring, ansvar og anstrengelse er de samme.

Heldigvis sitter fagbevegelsen i en nøkkelposisjon: Lønnsforhandlingene kan brukes som et redskap til å løfte kvinne-dominerte yrker, ved at de prioriteres i lønnsoppgjørene.

En sterk fagbevegelse er avgjørende for å sikre full likestilling. I Europa svekkes fagbevegelsen og ulikhetene øker. Det viktigste for å unngå det, er å jobbe målrettet politisk og organisatorisk.

For det er som en tidligere statsminister en gang sa det: Alt henger sammen med alt.

KIETIL VEVLE

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post, si din mening og kom med tips!

OSS NYTT OM HAVNA

oss@fagforbundet.no

KOMPETANSESENTERNYTT:

Trondheim:

TOVE RANDI OLSEN, ny rådgiver.

GRO IRGENS og ARNE SPILDE, nye rådgivere i Bergen.

TATJANA SCHANCHE, ny rådgiver i Oslo.

ANITA DREGELID, ny rådgiver i Stavanger.

Fagforbundet Frogn har fire nye tillitsvalgte inn i styret:

Leder: ANN CHRISTIN ELLINGSEN, nestleder: GRO TOVE ANDERSEN, kasserer: SIRI SPONBERG og leder i

Yrkesseksjon samferdsel og teknisk, og tillitsvalgt: TORE LØKKEN.

Fagforbundet Os:

ELBJØRG HAAVIK har gått av som leder, og ny leder er JAN OVE ARNTZEN. ANITA KYRKJETEIG ble valgt til ny nestleder.

Hun er også ny Yrkesseksjonsleder for helse og sosial.

STINE WESTRUM,

ny leder i Fagforbundet Helse, Sosial og Velferd, Oslo.

Fagforbundet Pleie og Omsorg Oslo:

Ny leder Yrkesseksjon helse og sosial, ANITA LUND, hjelpepleier fra hjemmetjenesten i Bydel Bjerke.

Ny organisasjonssekretær er INA STEFFENSEN,

helsefagarbeider fra Aleris Sykehjem på Lambertseter.

Digitalisering – ikke bare bare

– NAV og sluppen setter full fyr i forsamlinga sa Jan Davidsen, leder av Pensjonistforbundet, på konferansen om digitalt utenforskap arrangerte av faggruppe NAV i Fagforbundet.

Det handler ikke bare om den ene sluppen eller om dem som jobber på NAV. Det er et oppdemt sinne av digitaliseringsfrustrasjoner som kommer opp, sa han.

Faggruppe NAV i Yrkesseksjon kontor og administrasjon i Fagforbundet samlet full sal på konferansen som belyser mange sider av digitalisering. Hva er digitalt utenforskap? Hvem er egentlig utenfor, og hva gjør det med oss å møte de som faller utenfor?

Les mer på nett – fagforbundet.no